

FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA UNIVERSITATE
HALLENSIS

DELLANUS,
CHRISTIANUS THOMASIUS,

ad Lectiones Cursorias

Super Tit. ff. de Rei Persecutione

Die XXIII. & XXIV. Maij, hora pomerid. III.

Et Disputationem Inauguralem

DE PROTESTATIONE JUS PRO-
TESTANTIS NON CONSERVANTE

Die XXIX. ejusd. mensis Horis Ante- & Pomerid.

IN ANTONIO WALTHERO,

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

Magistro

1695 43d 28.
FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA FRIDERICIANA
H. T.

DECANUS,
CHRISTIANUS THOMASIUS,
ad Lectiones Cursorias

super Tit. ff. de Rei Vindicatione

Die XXIII. & XXIV. Maji, horâ pomerid. III.

ET DISPUTATIONEM INAUGURALEM

DE PROTESTATIONE JUS PRO-
TESTANTIS NON CONSERVANTE

D. XXIX. ejusd. mensis Horis Ante- & Pomerid.

à
DN. JOH. ANTONIO VVALTHERO,

VRATISLAVIENSI,

J. U. CANDIDATO

IN AUDITORIO MAJORI

habendas,

decenter invitat.

Vi sibi, vitio seculi, persuadent Jurisprudentiam nostram non solum non laborare, sed & in florentissimo vigere statu, ii non sentiunt, quod infinitis in singulis doctrinæ Juris partibus, erroribus circumdati vivamus, & in tantum Autoritatis vanæ præjudicio simus immerfi, ut non solum juris axiomata, quæ Brocardica & Herbæ Betonice communiter dicuntur, sæpissime omni ratione aut exemplo destituantur, de quo alibi, sed & quod sæpissime etiam legibus, & legum rationi, planè adversentur. Unde non infrequens, ut propter neglectum studium antiquitatis & status Romani, qui legibus causam præbet, vel intellectum, dato uno absurdo sequantur plura, & Vitio nostro Jurisprudentia, jam satis propriis morbis laborans, misere vapulet. Rem unico exemplo declaremus. Communis persuasio est Fundi nomine etiam venire glebam. Hinc infertur: Non posse legari aut promitti fundum in genere, etiamsi quis fundum vel fundos possideat: Timendum enim esse ajunt, ne heres vel promissor glebam legata-

gatario vel stipulatori offerat. Quodsi quis urgeat: Domū
tamen legari & promitti posse, si quis modo domum pos-
sideat, respondent: Esse hic differentiam inter do-
mum & fundum, fundum enim constitui sitā destina-
tione patrisfamilias, domum autem pariete demum in-
terjecto dividi in duas: alias objectiones & responsiones
ut jam mittam. Neque putandum est, glossæ saltem
ad *l. cum post 69. §. gener 4 ff. de jure dotium*, proprias esse
has assertiones. Quotusquisque enim hodie est, qui
non eas, vel certè fundum erroris, glebam fundi no-
mine venire, pro indubitabilibus habeat, ut post Cuja-
cios, Alciatos &c. vel Wissenbachius, acutus alias er-
rorum hujusmodi observator ad *L. 60. de V. S.* hunc re-
petierit. Sed omnia falsa. Nunquam gleba sub fundi
voce comprehensa. Age videamus probationem er-
roris. Provocant ad Cajum *d. l. 60. de V. S.* sed nihil minus
dicit. Ostendit differentiam inter locum & fundum, &
statuit: *Fundum integrum aliquid esse; & modicum locum pos-
se fundum dici, si fundi animo eum habuerimus, non enim ma-
gnitudinem locum à fundo separare, sed nostram affectionem, &
quamlibet adeo portionem fundi posse fundum dici, si jam consti-
tuerimus. Fundum etiam habere suos fines.* Sentis apertè per
quamlibet portionem hic à Jcto intelligi quemlibet modicum
locum. Ipsi ex loco fecerunt glebam, quæ Jcto nunquam
in mentem venit. Ita ex granis cumulus, ex cumulis fi-
unt acervi. Ita ex singulis personis componuntur fami-
liæ ex familiis vici, ex vicis civitates. Quodsi quis dicat
cumulum ab acervo, civitates à vicis affectione & destina-
tione separari & quemlibet vicum posse civitatem, quem-
libet cumulum posse acervum dici, quis inde inferret,
quodlibet granum, sub voce acervi, quamlibet personam
aut familiam, sub voce civitatis venire. Add. Javolenum

*l. 115. de V. S. Fundus est omne, quicquid solo tenetur. At gleba non tenetur solo: & Florentinum l. 211. eod. Fundi appellatione omne adificium & ager continetur. At gleba nec ædificium nec ager est. Sed ajunt, an nescis in quodam joculari libello citari hæc carmina Marc. Ciceronis: Fundum Varro vocat, quem possim mittere Funda. Ni tamen excideret, quæcava funda patet? Ego vero putarem, ex joculari libello non peti debere proprietates vocum, neque ab ineptiis Poetarum aut Grammaticorum, etiam veterum. Varro non est ad manus, quod si tamen ex notis commentatorum ad d. l. 60. aut ad l. 115. de V. S. ferè unanimiter Varro nem adducentium conjectura sumenda, Varro id nequaquam dixit: sed id dixit: Fundum à fundamento vel fundando nomen accepisse. Verosimilitudine majori imponere potuissent, si provocassent ad modum antiquum litem contestandi, in controversia de vindicatione rerum immobilium, ubi, ut ex Cicerone *pro Muræna* & *Agellio* l. 5. c. 19. constat, partes ex jure in fundum controversum ibant & inde glebam in jus deferebant, ut postea super ista glebâ fundum repræsentante manum conferere possent. Sed tamen parum ipsis hæc argumentatio esset profutura. Nihil frequentius est hodie, quam ut in ludis, maximè in ludo Hispanico *l' Hombra* certæ quædam portiones ad id fabricatæ (*dantes, jettons*) certam pecuniæ quantitatem denotent. At quis inde vellet inferre, pecuniæ nomine istas portiones venire, & timendum esse, si tibi certa pecuniæ summa legetur vel promittatur, ne heres vel promissor te solutione ejusmodi particularum eludat. Ergo negamus alterum falsum ex superiori deductum. Licet omnino legare & promittere fundum in genere, si modo quis fundum vel fundos habeat. Non adducemus infinitos textûs, in quibus legati fundi absque adjetione,*

etione, fit mentio; evidens est sententia Ulpiani in l. 37.
§. 1. de legat. 1. Si de certo fundo sensit testator, nec appareat de quo
cogitavit, (Casus vero hinc nullus alius est, quam si v. g. di-
xit: *Cajo do lego fundum*) electio heredis erit, (secundum jus ve-
tus, ubi Jcti in electione legati generis, cui ea competeret,
dissentiebant, vel formulas legatorum distinguebant.)
quem velit dare, (certe non glebam.) Et posito quod fundi
nomine veniret gleba, locutio ista hyperbolica esset, pro-
ut jam concessit Alciatus lib. 4 de V. S. f. m. 582. At quis le-
gata & stipulationes ex hyperbolicis locutionibus inter-
pretari vellet. Provocant tamen ad Papinianum. Et
quid clarius, quam dum l. 69. §. 4. de Jure dot. dicit: con-
stare, quod fundo non demonstrato nullum sit legatum vel sti-
pulatio fundi tanquam corporis ignoti, aut dum in l. 115. de V.
O. repetit, imperfectam esse stipulationem, si fundum dari sti-
pulatus essem, non adjecto nomine. Ita quidem est. Sed nun-
quam dixit Papinianus, quod tum stipulatio non valeat,
si quis fundum vel fundos habeat, aut quod ideo non va-
leat, quia promissor possit se liberare si glebam det. Ni-
hil alienius est a mente Jcti. Aperte sententiam Papinia-
ni declarat Ulpianus l. 71. pr. de Legat. 1. Si domus alicui sim-
pliciter sit legata, neque adjectum, qua domus, cogentur here-
des, quam vellet, domum, ex his quas testator habebat, legata-
rio dare. Quod si nullas ades reliquerit, magis derisorium est
quam utile legatum. De hoc igitur casu etiam intelligen-
dus Papinianus: Par enim hic est ratio domus & fundi le-
gati. Dico: parem esse rationem, non: eadem esse do-
mum & fundum. Unde male affertur, quod domus pa-
riete demum interjecto dividatur in duas, quod verum
esset, etiam si Glossa non afferret in ejus probationem. *l. si
quis duas, §. si quis partem, comun. prad.* Id autem falsum:
In hac juris quaestione differentiam inter domum &
fundum esse: Falsum, quod ideo quia domus interjecto
parie-

pariete in duas partes dividatur, legatum domus non ita facile reddi possit derisorium, si sc quis domus possideat: Quid enim illa divisio ad præstationem legati? Falsum, quod dideò legatum fundi, si quis fundos habeat, sit derisorium, quia fundus solâ destinatione constituatur. Falsum, quod in hoc differat fundus à domo; Falsum, quod differentiâ istâ probetur ex *l. 24. §. 3. de Legatis l.* Disertè enim ibidem Pomponius: *Nostrâ destinatione, non naturâ fundorum nomina & domus constitui.* Ergo uti à Pomponio in simili casu comparantur domus & fundi, ita & in quaestione nostrâ similis erit ratio. Accedit, quod fundi legarentur regulariter additâ demonstratione, Corneliani, Semproniani, Sejani &c. Sic & domus pariter legari solebant: Domus Semproniana, Sejana, Formiana. *Briffon de Formul. lib. 7 p. m. 632. 636.* Quemadmodum vero officium JCTi in eo consistere arbitramur, ut naves istos & similes Jurisprudentiæ & JCTORUM cautè evitare studeat, & legum ipsarum non solum rationes diligenter inquireat, sed & Doctorum sententias semper ad rationis trutinam examinet, ita, qui laudabili ista via incedunt, præ reliquis honorum præmia merentur. Horum ordini adscribimus, cujus gratia scriptionem hanc suscepimus, Virum Nobilissimum & Consultissimum, Dominum JOHANNEM ANTONIUM WALTHERUM, Vratislaviæ Anno hujus seculi 71. d. 8. Octobr. à Parentibus honoratissimis adhuc per Dei gratiam viventibus, Domino CASPARO ANTONIO WALTHERO, JCTo celebri & Advocato jurato in Curia Vratislaviensi, Patre, Matre autem, Fœminâ sui sexus virtutibus fulgente, EVA WAGENKNECHTIA, prognatum. Hic Noster, postquam more consveto prima rudimenta & credendorum & sciendorum percepisset, Anno 84 à Parentibus Posnaviam, ut linguam Polonicam, cujus in Patria multus est usus, addisceret, missus, & Anno sequente obtento sine inde redire factus, in ordinem superiorem Vratisl. Gymnasii Elisabet. translocatus fuit. Ibi vero Professores varia eruditione & virtute celebres, & audivit, & obedientia debita ad favorem & benevolentiam sibi devinxit. Et in his quidem *Johannem Acoluthum*, S. S. Theologiæ D. Ecclesiæ & Gymnasii Inspectorem, atque Consistorii Assessorem, *Eliam Thomæ*, Gymnasii præfati Rectorem, *Gotthofredum Bogenium*, Collegam ejusdem primarium, jam mortuos, viventes autem *M. Fridericum Viccium*, Acoluthi, & *M. Martinum Hanckium*, Thomæ, in officiis succes-

successores, *M. Christianum Hermannum*, in ædibus Elisabethanis Ecclesiastem, *Eliam Majorem*, Gymnasii Conrectorem, & *Gotlob Kranzi-um*, Bibliothecarium Elisabethanum, præprimis prædicat, eorumque & fidelitatem & industriam, in studiis humanioribus partim, partim in Philosophiæ & Theologiæ exponendis, prolixis extollit laudibus. Inde ad Academiam destinatus, propensioemque animum ad Jurisprudentiæ studium sentiens, fama & meritis Professorum in Academia Viadrina commotus, eò se Anno 91. contulit, ibique in numerum civium Academicorum à Maximè Reverendo *Philippo Buchio*, Theologiæ Professore meritisimo, mense Julio receptus est. Ne autem, vitio communi seculi nostri, illotis manibus Jurisprudentiam accederet, in Historiâ, Philosophiâ Morali & Politicâ, sine quibus omne juris studium friget & inane est, scholas Philosophi Consummati & Academiae Viadrinæ singularis ornamenti *Job. Christoph. Becmani*, Theologiæ Professoris Ordinarii, diligenter frequentavit, inde sub manu ductione *Job. Joachimi Schæpfferi*, tum Professoris Juris Extraordinarii, nunc in Alma Rostochiensis Professoris Ordinarii, Viri, encomii nostri non indigentis, prima juris fundamenta posuit, tum se totum industriæ & fidelitati, à nobis ipsis olim intimiore perceptæ sensu, & nunquam sine jucunda quidem sed & venerabunda recordatione memorandæ, Jcti Famigeratissimi *Petri Schultzii*, Professoris Pandectarum Ordinarii, Nostri jam Fautoris & Amici integerrimi, in Juris studio perficiendum tradidit, à quo per discursus eruditos ad *Struvii* & *Lauterbachii* labores, præparatus, tum examinatoriis quæ dicuntur, collegiis exercitatus, atque exercitiis disputatoriis politus fuit ferè per triennium, quo tempore elapso, maturum hoc diligentia suæ opus judicavit Vir Excellentissimus, quod judicio Eruditorum publicè exhiberet. Factum id fuit mense Febr. anni præced. cum Noster sub Ipsius præsidio Disput. Jurid. de *Manu in parentes injuriosa*, eruditè conscriptam eruditè defenderet. Perfectus ita ad nos se contulit mense Majo ejusdem anni, solennia observaturus Inaugurationis tum proximè instantis, atque repetiturus vel etiam collaturus per aliquod tempus, haustam in Almâ Francofurtanâ doctrinam, cum aliorum sententiis. Quare expendens, opera politissima intempestivâ quiete rubigine facilè obduci, non quietus fuit in Otio Academico, sed partim Illustris Ordinarii Nostri, *Samuelis Strykii*, Jcti laudes nostras dudù supergressi

gressi, lectiones ad Pandectas, & J. Can. tum & Manuductionem ad Proc. magno desiderio gustavit, & in succum quod ajunt, & sanguinem convertit, partim meis discursibus ad Institutiones Justinianicas & Jurisprudentiam divinam diligentissimè interfuit. Igitur hic subinde in seipsum recedens, & vires proprias vario tentamine expertus jussui parentum, modestam ambitionem summorum in Jure honorum ei injungenti, ulterius reluctari non debuit, sed, cum audiret, circa inaugurationis Diem mox rediturum, à Facultate Nostrâ Promotionem Doctoralem destinatum esse, ut Candidatorum numero adscriberetur observanter petiit, atque pro eâ, quâ honestis cujuscunque Desideriis assurgere parati sumus, inserviendi promptitudine nostrâ, consecutus est. Et cur non consequeretur? cum non solum singulari diligentia & morum modestiâ, superiores honorante, pares sine luxuriâ aut superbiâ notis amante, Facultati Nostrâ se commendaverit, sed & in Examinibus duobus, quæ pro more sustinuit, ita se Nobis omnibus exhibuerit, ut ne ullum quidem dubium, quod assensum vel tantillum remorari potuerit ulli nostrum fuerit subortum. Nunc in eo est, ut ex indultu Facultatis nostræ instantibus proximè diebus 23. & 24. Mensis hujus, horâ pomeridianâ tertiâ cursoriis lectionibus *Titulum Pandectarum de Rei Vindicatione* publicè exponat, & insequente die 29. horis antemeridianis & pomeridianis disputatione inaugurali de *Protestatione Jus protestantis non conservante* sub directione meâ jussu Facultatis Nostræ de ipsius meritis judicium publicè comprobet. Quibus actibus ut Magnificus Academiæ Prorektor, Illustrissimi & Illustres Universitatis nostræ, respectivè Mecœnates & Cives, Excellentissimi Facultatum omnium Professores, ceterique hujus Urbis Proceres atque Collegii Nostri Patroni & Fautores præsentiam suâ interesse, vel etiam, si libuerit, collatione amicâ atque honorificâ vires Candidati Clarissimi tentare velint, decenter atque amanter rogo, præsentiam ultroneam Florentissimæ Juventutis, pro eò, quo nos mutuo prosequimur amore, certò mihi pollicitus. P. P. sub sigillo Facultatis, ipso Trinitatis Festo Anno Ær. C. M DC XCV.

HALÆ MAGDEB. TYPIS ZEITLERIANIS.

Halle, Diss., 1695 (T-z)

ULB Halle 3
003 600 904

Sb.

VD17

1695 43d 20.

FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA FRIDERICIANA

H. T.

DECANUS,
CHRISTIANUSTHOMASIVS,
ad Lectiones Cursorias

super Tit. ff. de Rei Vindicatione

Die XXIII. & XXIV. Maji, horâ pomerid. III.

ET DISPUTATIONEM INAUGURALEM

DE PROTESTATIONE JUS PRO-
TESTANTIS NON CONSERVANTE

D. XXIX. ejusd. mensis Horis Ante- & Pomerid.

à
DN. JOH. ANTONIO VVALTHERO,

VRATISLAVIENSI,

J. U. CANDIDATO

IN AUDITORIO MAJORI

habendas,

decenter invitat.

